

WIELOLETNI PROGRAM INWESTYCYJNY POWIATU OTWOCKIEGO NA LATA 2008 – 2013

OTWOCK, 2008

I. Wstęp

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

Rozdział 2 ustawy o samorządzie powiatowym w artykule 4 ust. 1 określa zakres działania i zadania powiatu. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- 1) edukacji publicznej,
- 2) promocji i ochrony zdrowia,
- 3) pomocy społecznej,
- 4) polityki prorodzinnej,
- 5) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 6) transportu zbiorowego i dróg publicznych,
- 7) kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 8) kultury fizycznej i turystyki,
- 9) geodezji, kartografii i katastru,
- 10) gospodarki nieruchomościami,
- 11) administracji architektoniczno-budowlanej,
- 12) gospodarki wodnej,
- 13) ochrony środowiska i przyrody,
- 14) rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 16) ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- 17) przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- 18) ochrony praw konsumenta,
- 19) utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 20) obronności,
- 21) promocji powiatu,
- 22) współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży. Powiązanie tych zadań wymaga starannego planowania. Artykuł 166 (oraz inne) ustawy o finansach publicznych oraz artykuł 12 ustawy o samorządzie powiatowym tworzą prawne podstawy wieloletniego planowania finansowego dla samorządu.

Dla racjonalnego i długofalowego zaplanowania wydatków, zwłaszcza na rzecz projektów perspektywicznych Powiat podjął działania nad stworzeniem Wieloletniego Programu Inwestycyjnego. W Starostwie Powiatowym zebrano i uporządkowano wnioski. Spośród wszystkich wniosków wybrano te, które spełniały kryteria formalne.

Wieloletni Program Inwestycyjny został opracowany przy założeniu, że jego sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania Powiatem w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych, z uwzględnieniem potencjału finansowego Powiatu oraz pomoże w pozyskaniu środków unijnych.

II. Wieloletni Program Inwestycyjny

1. Zadania inwestycyjne zgłoszone do Wieloletniego Programu Inwestycyjnego

Wśród zadań inwestycyjnych zgłoszonych do realizacji w ramach Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Powiatu Otwockiego, po dokonaniu oceny postanowiono przyjąć do realizacji zadania, które są zgodne z dokumentami strategicznymi Powiatu oraz ich szacunkowa wartość przekracza 100 000 zł. Jednocześnie interwencją WPI w latach 2008 - 2013 objęto inwestycje komunikacyjne, zadania w zakresie termomodernizacji i wybrane zadania w zakresie administracji. Pozostałe zadania inwestycyjne pozostają na liście inwestycji realizowanych w ramach zmieniających się warunków realizacji WPI wynikających m.in. z warunków przetargu, możliwości pozyskania środków pozabudżetowych na ich realizację, itp.

Zakłada się możliwość aktualizacji Wieloletniego Programu Inwestycyjnego w trakcie jego wdrażania. Główne kierunki zmian dotyczyć będą:

- A. aktualizacji listy zadań, przede wszystkim w zakresie wprowadzania nowych projektów,
- B. korekt w harmonogramie realizacji projektów,
- C. zmian w tabelach finansowych (pojawienie się środków na realizację zadań).

W załącznikach Nr 2 i 3 zestawiono zadania inwestycyjne objęte Wieloletnim Programem Inwestycyjnym na lata 2008 – 2013 wraz z planem finansowania.

III. Podsumowanie

Wieloletni Program Inwestycyjny, to z formalnego punktu widzenia dokument, który przedstawia wykaz zadań inwestycyjnych zatwierdzonych przez Radę Powiatu do realizacji w ciągu 6 lat. W rzeczywistości jest to proces wprowadzający nową jakość zarządzania zasobami lokalnymi, istniejącym potencjałem administracyjnym, kulturowym i gospodarczym.

Jednym z warunków koniecznych dla rozwoju lokalnego jest sprawnie działająca szeroko rozumiana infrastruktura komunalna. Zapotrzebowanie na inwestycje w tym obszarze jest ogromne i przekracza dostępne na ten cel środki. Nie da się więc uniknąć konieczności dokonywania wyboru. Dlatego trzeba było wybrać do realizacji zadania inwestycyjne, które przyniosą największe korzyści społeczne.

Działania samorządu koncentrujące się na zachowaniu zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów nie byłyby możliwe bez stosowania kompleksowego planowania w zakresie polityki finansowej, polegającej na przygotowaniu dostatecznie wiarygodnych prognoz finansowych w zakresie:

- dochodów i wydatków,
- wielkości zadłużenia,
- wolnych środków,
- wskaźników zadłużenia,
- proporcji finansowania rozwoju ze środków własnych, pozyskanych i pożyczonych.

Konieczne więc było syntetyczne określenie warunków ekonomicznych i finansowych umożliwiających właściwy rozwój Powiatu poprzez rozbudowę infrastruktury. Celem bezpośrednim opracowania WPI było zwiększenie korzyści z zaangażowania środków publicznych w infrastrukturę niezbędną dla pobudzenia pożądaných inwestycji prywatnych.

Brak planów długookresowych powoduje wiele problemów w realizacji programu zrównoważonego rozwoju. Wynika to z faktu, iż przygotowanie budżetu za pomocą corocznie opracowywanej i przyjmowanej uchwały budżetowej nie zapewnia środków na kontynuację zadań rozpoczętych, co może powodować wzrost kosztów bez efektu ekonomicznego. Realizacja wizji rozwoju Powiatu wymaga określenia wieloletniej strategii inwestycyjnej i wdrażania jej ustaleń przy tworzeniu budżetu w kolejnych latach.

WPI ukazując koszt finansowy poszczególnych zadań inwestycyjnych stwarza odpowiednie warunki do racjonalnego podejmowania decyzji w sprawie optymalnego wydawania pieniędzy publicznych. Zawarte w nim informacje tworzą podstawy do kontroli

zdolności płatniczej i do podejmowania decyzji dotyczących zobowiązań finansowych wynikających z realizacji przedsięwzięć rozwojowych.

Inwestycje komunalne wymagają długiego czasu na przygotowanie między innymi spraw z zakresu planowania przestrzennego, dokumentacji technicznej, zaangażowania jednostek organizacyjnych oraz analizowania danych i przestrzegania procedur prawnych.

Wobec ogromu potrzeb w wielu dziedzinach życia Powiatu i odpowiedzialności za ich zaspokojenie wybór priorytetów nie był łatwy, ale konieczny. Przy podejmowaniu decyzji, które z zadań inwestycyjnych mają być wykonywane w pierwszej kolejności kierowano się przede wszystkim:

- możliwością uzyskania dofinansowania ze środków UE,
- wpływem na obniżenie wydatków bieżących,
- powiązaniem z innymi inwestycjami już zrealizowanymi w celu uzyskania efektu,
- wpływem na bezpieczeństwo publiczne,
- wielkością funduszy jakie Powiat może przeznaczyć na finansowanie rozwoju.

Są jeszcze inne korzyści wynikające z Wieloletniego Programu Inwestycyjnego. Informację w nim zawarte:

- stwarzają płaszczyznę do dyskusji na temat określenia celów i możliwych kierunków postępowania w określonych dziedzinach działalności,
- usprawniają zarządzanie i planowanie finansowe,
- ułatwiają pozyskiwanie środków bezzwrotnych,
- umożliwiają realizację idei zrównoważonego rozwoju,
- systematyzują współpracę wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego,
- oszacowują wieloletnie potrzeby inwestycyjne i możliwości finansowe,
- ułatwiają właściwe powiązanie poszczególnych zadań inwestycyjnych realizowanych przez różne podmioty,
- dają obraz najpilniejszych potrzeb, kierunków i zakresów rozwoju.

Tym samym WPI określa wynikającą z zestawienia powyższych danych pulę (wysokość) maksymalnych nakładów inwestycyjnych, jakie Powiat może przeznaczyć na inwestycje.